

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Strelné zbrane a vnútorná bezpečnosť EÚ: ochrana občanov a boj proti nezákonnému obchodu“

(Úplné znenie tohto stanoviska je dostupné v týchto jazykoch: EN, FR a DE na webovej lokalite európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 87/05)

1. Úvod

1.1. Porada s EDPS

1. Dňa 21. októbra 2013 Komisia prijala oznámenie Rade a Európskemu parlamentu na tému Strelné zbrane a vnútorná bezpečnosť EÚ: ochrana občanov a boj proti nezákonnému obchodu (ďalej len „oznámenie“) ⁽¹⁾. EDPS víta skutočnosť, že sa s ním uskutočnila porada o tomto oznámení pred jeho prijatím a že mu bolo umožnené predložiť Komisii neformálne pripomienky.

1.2. Cieľ a rozsah oznámenia

2. Oznámením sa stanovuje stratégia EÚ v oblasti boja proti nezákonnému obchodovaniu s nelegálnymi strelnými zbraňami. V tomto zmysle sa v ňom navrhuje integrovaná politika zameraná na štyri priority:

— zachovanie legálneho trhu s civilnými strelnými zbraňami,

— obmedzovanie prísunu strelných zbraní do rúk zločincov,

— zvyšovanie tlaku na kriminálne trhy,

— získavanie lepších poznatkov.

3. Na splnenie týchto priorít sú naplánované rôzne úlohy, z ktorých niektoré môžu zahŕňať spracovávanie osobných údajov, a preto môžu mať vplyv na právo jednotlivcov na ochranu osobných údajov:

— zavedenie normy EÚ pre označovanie: osobné údaje by mohli byť súčasťou údajov vyznačených na strelnej zbrani,

— zjednodušenie pravidiel pre udeľovanie licencií na strelné zbrane a možnosť vyžadovať lekárske kontroly a kontroly záznamov trestov ako podmienku legálneho nákupu a vlastníctva akejkoľvek strelnej zbrane. Lekárske kontroly zahŕňajú spracovanie zdravotných údajov jednotlivcov. Zdravotné údaje sú citlivé údaje v zmysle článku 8 smernice 95/46/ES, ktoré vyžadujú osobitnú ochranu ⁽²⁾, a ktoré preto podliehajú ešte prísnejším požiadavkám ochrany osobných údajov. Kontroly záznamov trestov zahŕňajú spracovanie údajov týkajúcich sa trestných činov, registrov trestov alebo bezpečnostných opatrení a prístupu k záznamom v registri trestov, ktoré sa môže vykonať iba pod kontrolou oficiálneho úradu (ako sa stanovuje v článku 8 ods. 5 smernice 95/46/ES),

— povinná registrácia a skríning sprostredkovateľov: vytvorenie novej databázy vrátane spracovania osobných údajov sprostredkovateľov musí byť v súlade s kľúčovými zásadami ochrany osobných údajov vrátane odôvodnenia potreby jej vytvorenia a primeranosti spracovania, ako aj jeho zásahu do súkromia,

⁽¹⁾ COM(2013) 716 final.

⁽²⁾ Pozri veci Súdneho dvora C-62/90 z 8. apríla 1992, Komisia/Nemecko, ods. 23, a C-404/92 z 5. októbra 1994, X/Komisia, ods. 17; ECHR 17. júla 2008, I verzus Fínsko (č. podania 20511/03), ods. 38 a ECHR 25. novembra 2008, Armonas verzus Litva (č. podania 36919/02), ods. 40.

- preskúmanie technologických riešení, ako sú napríklad biometrické senzory, ktoré umožňujú uchovávanie osobných údajov v strelných zbraňach s cieľom zabrániť ich použitiu inými osobami, ako je samotný vlastník. Spracovanie biometrických údajov podlieha prísnyim zárukám na ochranu údajov a bezpečnostným požiadavkám, ktoré budú vysvetlené v tomto stanovisku,
 - podpora cezhraničnej spolupráce na účely zastavenia nelegálnej držby strelných zbraní a ich obehu, okrem iného, prostredníctvom koordinovaného zhromažďovania informácií o trestnej činnosti spojenej so strelnými zbraňami, do ktorého je zapojená polícia, pohraničná stráž a colné orgány, ako aj spoločné využívanie týchto informácií. Prístup do databáz polície a colných orgánov je prísne regulovaný, ako je to pripomenuté aj ďalej v tomto stanovisku,
 - výsledovateľnosť strelných zbraní používaných zločincami na účely ich identifikácie a identifikácie osôb, ktoré strelnú zbraň získali. V rámci tohto opatrenia, pokiaľ jeho súčasťou bude aj spracúvanie osobných údajov, budú musieť byť stanovené osobitné záruky na ochranu údajov,
 - zhromažďovanie presnejších a komplexnejších údajov o trestnej činnosti spojenej so strelnými zbraňami pomocou spoločného využívania existujúcich nástrojov informačných technológií, ako je Šengenský informačný systém II, colný informačný systém, nástroje Europolu na výmenu informácií a nástroj Interpolu, iArms. Ako sa už uviedlo, prístup do existujúcich policajných a colných databáz podlieha prísnyim pravidlám ochrany osobných údajov.
4. Ochrana osobných údajov sa preto javí ako jedna zo základných otázok vyplývajúcich z tohto oznámenia.

1.3. Cieľ a rozsah pôsobnosti stanoviska

5. So zreteľom na úmysel Komisie predložiť legislatívne návrhy v roku 2015, EDPS v tomto stanovisku zdôrazní a vysvetlí dôsledky v oblasti ochrany osobných údajov vyplývajúce z opatrení plánovaných v oznámení. EDPS sa tak usiluje o zabezpečenie náležitého zohľadnenia aspektov ochrany osobných údajov v budúcich legislatívnych návrhoch v tejto oblasti. Z tohto dôvodu pripomenie uplatniteľný právny rámec EÚ v oblasti ochrany osobných údajov, poskytne informácie o tom, kedy je jeho zohľadnenie najvýznamnejšie a uvedie dôsledky požadovaného dodržiavania predpisov, a to pre každé jednotlivé opatrenie.

4. Závěry

52. EDPS víta skutočnosť, že v oznámení sa uvádza, že plánované opatrenia sa budú realizovať v úplnom súlade s právom na súkromie a ochranu osobných údajov. Zdôrazňuje však, že spracovanie osobných údajov by sa malo premietnuť už v prvej fáze legislatívneho procesu a podľa možnosti, aj vo fáze, keď Komisia oznámenia prijíma. Pomohlo by to zabezpečiť identifikovanie problémov v oblasti ochrany osobných údajov s dostatočným predstihom tak, aby následne opatrenia, ktoré sa majú prijať, boli v súlade s požiadavkami v oblasti ochrany osobných údajov.

53. EDPS odporúča, aby sa o aspektoch ochrany osobných údajov, ktoré sú významné pre navrhované opatrenia v súvislosti so strelnými zbraňami, diskutovalo počas konzultácií so zainteresovanými stranami, ktoré má uskutočniť Komisia. Ďalej odporúča konzultáciu o problémoch ochrany osobných údajov s pracovnou skupinou európskych odborníkov na strelné zbrane.

54. Pokiaľ ide o budúce legislatívne návrhy, ktoré má Komisia predložiť na základe tohto oznámenia, EDPS odporúča, aby sa do nich vložil explicitný odkaz na platný právny predpis EÚ v oblasti ochrany osobných údajov, vždy keď zahŕňajú aj spracovanie osobných údajov. Tento odkaz by sa mal uvádzať vo vecnom a cieleom ustanovení týchto návrhov. Podľa článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 sa musia uskutočniť konzultácie s EDPS o týchto návrhoch, ktoré zahŕňajú spracovanie osobných údajov.

55. V tomto stanovisku EDPS zdôraznil požiadavky na ochranu osobných údajov, ktoré sa vzťahujú na boj proti nezákonnému obchodovaniu s nelegálnymi strelnými zbraňami. Odporúča, aby sa vo všetkých budúcich právnych predpisoch v tejto oblasti zohľadnili požiadavky na ochranu osobných údajov, ako je nevyhnutnosť, proporionalita, obmedzenie účelu, zásada minimalizácie údajov, osobitné kategórie údajov, lehoty na uchovávanie údajov, práva dotknutých osôb a bezpečnosť spracovania. Zároveň odporúča, aby sa vykonalo posúdenie vplyvu na ochranu údajov, ktoré pomôže špecifikovať záruky na ochranu údajov, ktoré sa majú v prípade potreby včleniť do každého návrhu.

56. EDPS konkrétnejšie odporúča, aby:

- a) sa v každom budúcom legislatívnom návrhu týkajúcom sa stanovenia normy EÚ pre označovanie špecifikovalo, či sa budú spracúvať nejaké osobné údaje a ak áno, aké údaje a koho sa budú týkať;
- b) sa, pokiaľ ide o licencie na strelné zbrane, posúdila nevyhnutnosť spracovania zdravotných a etnických údajov, ako aj kontrol záznamov trestov a aby sa dodržiavali podmienky, na základe ktorých sa tieto

osobitné kategórie údajov môžu spracovať, ako je stanovené v článku 6 rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV a v článku 8 smernice 95/46/ES. Budúce právne predpisy by mali obsahovať osobitné záruky, ako napríklad: uvedenie účelu spracovania, uvedenie presných typov údajov, ktoré sa môžu spracovať, obmedzenie prístupu k citlivým údajom iba pre príslušné osoby, ktoré tento prístup potrebujú, a pod podmienkou dodržania povinnosti služobného tajomstva (napr. zdravotný odborník, schválené úradné orgány), pričom sa zabezpečí, že zdravotné/etnické/trestné dôvody odmietnutia licencie budú jasne uvedené a špecifikujú sa spôsoby vykonávania práv dotknutých osôb;

- c) sa dostatočne zistila nevyhnutnosť a proporionalita povinnej registrácie a skríningu sprostredkovateľov strelných zbraní pred zavedením tohto opatrenia;
- d) sa, pokiaľ ide o možné využívanie biometrických senzorov v inteligentných zbraniach, v príslušnom návrhu uviedli dôkazy o rizikách pre bezpečnosť, ktoré opodstatňujú využívanie biometrických údajov. V návrhu by sa mali uviesť typy biometrických údajov, ktoré sa majú spracovať a bezpečnostné opatrenia, ktorými sa riadi prístup k údajom, predchádzanie manipulácii s údajmi a podmienky aktualizácie biometrických údajov v prípade zmeny vlastníka;
- e) aktualizácia usmernení pre príslušníkov orgánov presadzovania práva obsahovala odkazy na pravidlá stanovené v rámcovom rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, najmä pokiaľ ide o spracovanie osobitných kategórií údajov. Takisto odporúča posúdiť nevyhnutnosť spracovania údajov týkajúcich sa etnického pôvodu držiteľa strelnej zbrane;
- f) pokiaľ ide o cezhraničnú spoluprácu, cezhraničná výmena informácií medzi oficiálnymi orgánmi v EÚ v čo najväčšom rozsahu zahŕňala využívanie existujúcich zabezpečených kanálov;
- g) sa v prípade vytvorenia centrálného on-line registra faktických informácií o balistike a typoch zbraní v príslušnej legislatíve špecifikovalo, že sa nebudú spracúvať žiadne osobné údaje;
- h) pokiaľ ide o plán zhromažďovania údajov o strelných zbraniach, malo by sa zabezpečiť, aby nové funkcie, ktoré sa majú zaviesť vo vnútroštátnych registroch, SIS II a v databáze iArms boli v súlade s existujúcimi pravidlami o prístupe k týmto databázam. V každom pláne rozšírenia prístupu do týchto databáz na iné subjekty/používateľov by sa mala vyžadovať zmena súčasného právneho základu. Prístup k vyhľadávaciemu nástroju v týchto databázach by mal byť obmedzený výlučne na schválených používateľov a výsledky týchto vyhľadávaní by mali mať formu odpovede „nájdené“ alebo „nenájdené“.

V Bruseli 17. februára 2014

Giovanni BUTTARELLI

asistent európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov
